

Zintis Gūts

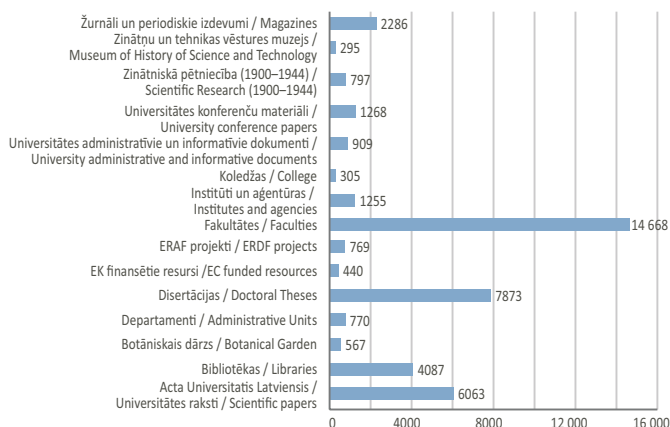
LU e-resursu repozitorijā aktualitāti saglabā trīsdesmito gadu izdevumi

Papildus citiem informācijas avotiem ikvienam interesentam ir pieejams arī Latvijas Universitātes (LU) e-resursu repozitorijs. Repozitorijs ir tiešsaistes vietne, kas nodrošina LU intelektuālā darba rezultātu – dažādu dokumentu publicēšanu, deponēšanu (pašarhivēšanu) un saglabāšanu. Tajā ir publiski pieejamas LU mācībspēku, pētnieku un LU struktūrvienību publikācijas – raksti, promocijas darbi, konferenču materiāli, pētījumu un projektu atskaites, žurnāli, rakstu krājumi un citi elektroniskie dokumenti. Jebkuru izdevumu sargā Autortiesību likums, kura galvenais uzdevums ir aizsargāt autora darbu pret neatļautu lietošanu. Ja autors nav piekritis publicēt savu rakstu, disertāciju vai citu dokumentu, tad to stingri aizliegts ievietot LU e-resursu repozitorijā.

Kopumā LU e-resursu repozitoriju veido 15 sadaļas, kuru nozīmīgumu var noteikt pēc dažādiem kritērijiem, piemēram, pēc sadaļu apmeklētības biežuma.

Analizējot 1. attēla statistikas datus, redzams, ka visapmeklētākā ir sadaļa “Fakultātes”, kura ir skatīta vairāk nekā 14 tūkst. reižu. Ņemot vērā, ka LU e-resursu repozitorijā minētā ir vislielākā sadaļa, arī apmeklējumu skaits ir ievērojams. Šī sadaļa ietver vēl 13 apakšsadaļas, kurās atrodas daudzas kolekcijas. Arī visa jaunā un aktuālā informācija, kas domāta studijām, ir atrodama tieši šajā sadaļā.

Otra visbiežāk apmeklētā sadaļa ir “Disertācijas”. To aplūkojuši 7873 apmeklētāji. Sadaļa sastāv no divām kolekcijām – “Disertācijas (1910–2006) / Doctoral Theses” un “Promocijas darbi (2007–) / Theses PhD”. Kolekciju “Disertācijas (1910–2006)” ir veidojusi LU Bibliotēka, digitalizējot vairāk nekā 1600 disertāciju. No tām 351 disertācija ir publiski pieejama LU e-resursu repozitorijā. Tas skaidrojams ar iepriekšminētajām autortiesībām – ikviena dokumentu aizsargā Autortiesību likums.

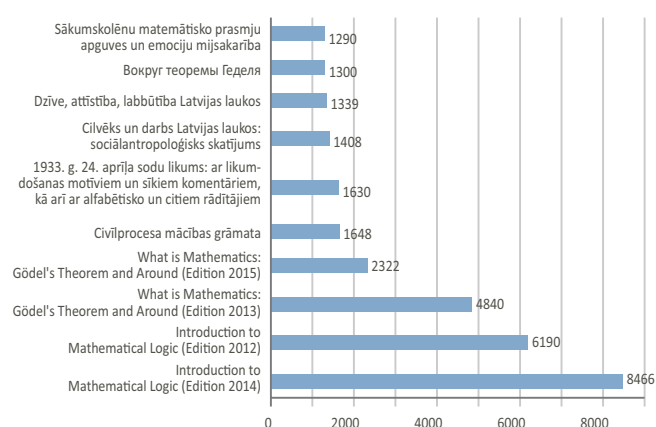

1. att. Skatījumu skaits pa LU e-resursu repozitorija sadaļām 04.08.2017.

Trešo vietu ar 6063 apmeklējumiem ieņem sadaļa “Acta Universitatis Latviensis / Universitātes Raksti / Scientific papers”. Sadaļa ir ļoti liela, jo sastāv no apakšsadaļām un daudzām kolekcijām, kas sakārtotas tematiski. Tieši tāpat kā disertāciju kolekciju, LU Bibliotēka ir digitalizējusi arī lielu daļu LU Rakstu un piedalījies Rakstu kolekciju izveidošanā. “Latvijas Universitātes Rakstu” kolekcija ir nozīmīga kā LU intelektuālo mantojumu atspoguļojoša krājuma daļa. “Latvijas Universitātes Raksti” ir periodisks zinātnisko publikāciju izdevums, kas daudz maz regulāri tiek izdots jau kopš 20. gadsimta 20. gadiem. LU Rakstu senākie sējumi sniedz ieskatu dažādos pētniecības virzienos un ļauj iepazīties, piemēram, ar Arhitektūras fakultātes, Mehānikas fakultātes, Inženierzinātņu fakultātes u. c. fakultāšu ievērojamo pētnieku zinātniskajām publikācijām. LU e-resursu repozitorijā ir pieejami visi LU Rakstu izdevumi. Pats pirmais LU Raksts ir izdots 1921. gadā kā Latvijas Augstskolas Raksti.

Interesanta ir statistika par visvairāk skatītajiem izdevumiem (2. att.). Pirmās četras pozīcijas ieņem jauni un aktuāli izdevumi, taču piekto un sesto pozīciju – izdevumi, kas nemaz nav tik jauni, toties saglabājuši savu aktualitāti. Tās ir grāmatas no kolekcijas “Juridiskā literatūra / Legal Literature”, abas izdotas 1933. gadā un nozīmīgas vēl tagad, jo tiek aktīvi lasītas elektroniskā veidā. Tās ir unikālas, jo ir iekļautas mācību kursā jeb ieteiktās literatūras sarakstā. Šī ir maza daļa no LU Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultātes bibliotēkas vēsturiskā krājuma.

LU e-resursu repozitorijs tika izveidots 2011. gadā, lai nodrošinātu LU zinātnisko sasniegumu apkopošanu, saglabāšanu un brīvu tiešsaistes piekļuvi no jebkuras vietas pasaulē.

2. att. Visvairāk skatītie izdevumi LU e-resursu repozitorijā 04.08.2017.